

Agatha Christie

CEI PATRU MARI

Traducere din limba engleză de
COSTIN VALENTIN OANCEA

CUPRINS

Capitolul I. Oaspetele neașteptat	5
Capitolul II. Bărbatul de la ospiciu.....	18
Capitolul III. Aflăm mai multe despre Li Chang Yen.....	26
Capitolul IV. Importanța unei pulpe de oaie	42
Capitolul V. Disparația unui savant	53
Capitolul VI. Femeia de pe scară.....	64
Capitolul VII. Hoții de radiu.....	77
Capitolul VIII. În casa dușmanului.....	94
Capitolul IX. Misterul iasomei galbene.....	112
Capitolul X. Investigăm la Croftlands.....	122
Capitolul XI. O problemă de șah.....	134
Capitolul XII. Cursa cu momeală.....	157
Capitolul XIII. Șoarecele intră în cursă	170
Capitolul XIV. Blonda oxigenată	182
Capitolul XV. Teribila catastrofă.....	201
Capitolul XVI. Chinezul muribund	220
Capitolul XVII. „Numărul 4“ obține o victorie	238
Capitolul XVIII. În labirintul stâncilor.....	252
<i>Despre autoare</i>	265

The Big Four

Agatha Christie

The Agatha Christie Roundels Copyright © 2013 Agatha Christie Limited.

Used by permission.

The Big Four Copyright © 1927 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the AGATHA CHRISTIE SIGNATURE

are registered trade marks of Agatha Christie Limited
in the UK and elsewhere. All rights reserved.

www.agathachristie.com

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Cei patru mari

Agatha Christie

Copyright © 2016 Agatha Christie Limited

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Copertă: Alex Eser

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHRISTIE, AGATHA

Cei patru mari / Agatha Christie;

trad.: Costin Valentin Oancea. – București: Litera, 2016

ISBN 978-606-33-1048-5

I. Oancea, Costin Valentin (trad.)

821.111-312.4=135.1

CAPITOLUL I

OASPETELE NEAȘTEPTAT

Am întâlnit oameni cărora le place să traverseze Canalul Mânecii; oameni care stau liniștiți în șezlongurile lor și care, la sosire, așteaptă până când vaporul acostează, apoi își strâng bagajele fără grabă și coboară. În ceea ce mă privește, nu pot să fiu așa. Din clipa în care urc la bord simt că timpul este prea scurt pentru a-mi permite un cât de mic răgaz. Îmi mut valizele dintr-un loc în altul și, dacă mă duc la bar să iau masa, înghit mâncarea cu frică să nu cumva să ajungem la țărniș tocmai în timp ce eu mă aflu jos, în sala de mese. Poate că acest lucru e o moștenire a războiului, când era foarte important să-ți găsești un loc bun pe punte și să fii printre primii care coboară, ca să nu irosești minute prețioase din permisie.

În acea dimineață de iulie, stând lângă balustradă, cu privirea ațintită asupra dealurilor albe ale Doverului care se profilau în zare, mă

minunam de pasagerii care rămâneau calmi pe scaunele lor, fără măcar să ridice ochii spre țara lor natală. Cazul lor era, probabil, diferit de al meu. Fără îndoială, mulți se întorceau dintr-un weekend la Paris, pe când eu petrecusem mai bine de un an și jumătate în Argentina, la o fermă. Avusesem noroc în afaceri acolo și ne bucuraserăm, eu și soția mea, de viața liberă și ușoară a Americii de Sud. Cu toate acestea simțeam un nod în gât văzând țărurile familiare apropiindu-se puțin câte puțin.

Debarcaserăm cu două zile în urmă în Franța, puseserăm la punct niște afaceri și acum eram *en route* spre Londra. Aveam de gând să rămânem acolo câteva luni, timp suficient să-mi revăd vechii prieteni și, în special, pe unul dintre ei: un omuleț cu capul în formă de ou și cu ochii verzi – Hercule Poirot! Voiam să-l iau prin surprindere. În ultima mea scrisoare nu-i spusese nimic despre întoarcerea mea – călătorie asupra căreia mă hotărâsem precipitat, mânat de niște complicații în afaceri – și mă bucuram anticipat de încântarea și stupefacția sa când mă va vedea.

Eram sigur că îl voi găsi pe Poirot acasă. Vremurile în care cazurile sale îl obligau să bată Anglia în lung și-n lat erau de mult apuse. Devenise celebru și nu mai permitea ca un caz să-i ocupe tot timpul. Încet-încet, se transformase

în „detectiv consultant“, asemenea renumiților medici de pe Harley Street. Ironizase mereu imaginea populară a copoiului care recurge la cele mai ingenioase deghizări ca să-i depisteze pe criminali și care se oprește la fiecare amprentă pentru a o verifica.

– Nu, dragul meu Hastings, obișnuia el să-mi spună. Lăsăm asta pe seama lui Giraud și a prietenilor săi. Hercule Poirot are alte metode. Ordine și disciplină, și „micile celule cenușii“. Stând confortabil în fotoliile noastre, vedem ceea ce altora le scapă și nu sărim să tragem concluzii pripite ca bunul nostru prieten, inspectorul Japp.

Nu, eram sigur că aveam să-l găsesc pe Poirot acasă.

Ajuns la Londra, mi-am lăsat bagajele la hotel și m-am dus direct la vechea noastră locuință. Ce de amintiri emoționante îmi deștepta! Am salutat-o în grabă pe bătrâna proprietăreasă și m-am repezit în sus pe scări, ciocănind la ușa lui Poirot.

– Intră! mi-a strigat o voce familiară.

Am deschis ușa și am intrat. În fața mea era Poirot. Avea în mână o mică valiză pe care a scapat-o când m-a văzut.

– *Mon ami*, Hastings! a exclamat el. *Mon ami*, Hastings!

S-a repezit spre mine și m-a îmbrățișat. Am început o conversație incoerentă și greu de produs. Exclamații, întrebări peste întrebări, răspunsuri incomplete, mesaje de la soția mea, explicații despre călătoria mea – toate amestecate.

– Presupun că fostul meu apartament este ocupat? am întrebat într-un final, după ce ne-am mai calmat. Mi-ar plăcea să locuiesc din nou cu tine.

Chipul lui Poirot s-a schimbat brusc.

– *Mon Dieu!* Dar ce *chance épouvantable*¹. Privește în jurul tău, prietene.

Pentru prima oară, am dat ochii roată prin încăpere: sprijinit de perete se afla un geamantan imens, cu un design preistoric. Lângă el erau așezate o serie de valize, aranjate minuțios, în ordine descrescătoare.

– Pleci undeva?

– Da.

– Unde?

– În America de Sud.

– *Poftim?*

– O farsă năstrușnică, nu-i așa? Plec la Rio și în fiecare zi îmi spuneam: nu o să-i povestesc despre asta lui Hastings în scrisorile mele. Ce surprins va fi când o să mă vadă!

– Dar când pleci?

Poirot s-a uitat la ceas.

– Peste o oră.

– Credeam că nimic nu te-ar putea convinge să te aventurezi într-o călătorie lungă cu vaporul.

Poirot a închis ochii și s-a cutremurat.

– Nu-mi mai aminti, prietene. Doctorul m-a asigurat că nu se moare din asta. E singura dată, mă înțelegi... N-am... n-am să mă mai întorc. Mi-a oferit un scaun. Uite, o să îți povestesc ce s-a întâmplat. Știi cine e cel mai bogat om din lume? Mai bogat chiar decât Rockefeller? Abe Ryland.

– Regele american al săpunului?

– Exact. Am fost contactat de unul dintre secretarii lui. Are o încurcătură cu o societate mare din Rio. A dorit să mă deplasez acolo pentru investigații. Am refuzat, spunându-i că, dacă faptele mi-ar fi expuse limpede, aș putea să-i ofer părerea mea de expert. Dar n-a vrut! Datele aveau să-mi fie comunicate la fața locului. În mod normal, afacerea s-ar fi oprit aici. Să-i dictezi lui Hercule Poirot e pură impertinență. Dar suma oferită a fost atât de mare încât, pentru prima dată în viață, m-am lăsat tentat de bani. E o avere! Și mai exista o atracție – tu, prietene. În ultimul an și jumătate am fost un bătrân singur. M-am gândit: „De ce nu? Am început să mă plictisesc de rezolvarea unor nesfârșite probleme prostești. Mi-am

¹ Ghinion teribil (în lb. franceză, în original) (n. red.)